

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-III.431.3.1.2019.6

Poznań, 19 grudnia 2019 r.

Pan
Grzegorz Grygiel
Dyrektor
Regionalnego Ośrodka Polityki
Społecznej w Poznaniu
ul. Feliksa Nowowiejskiego 11
61-731 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzenia kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:

- Marzena Stefańska – inspektor wojewódzki, jako kierownik zespołu kontrolującego,
- Maria Gliniecka – inspektor wojewódzki,
- Renata Pyżalska – inspektor wojewódzki,
- Katarzyna Świdurska – inspektor wojewódzki,

na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z 22 lipca 2019 r., znak: KN-II.0030.256.2019.1 (*zał. 1. Upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego*) przeprowadził kontrolę w trybie zwykłym w Wielkopolskim Ośrodku Adopcyjnym, funkcjonującym w strukturach Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu (w dalszej części dokumentu określanego skrótem ROPS) z siedzibą pod adresem: ul. Feliksa Nowowiejskiego 11, 61-731 Poznań. Kontrola objęła także Filię Ośrodka w Lesznie z siedzibą pod adresem: ul. Jana Pawła II 12, 64-100 Leszno oraz Filię Ośrodka w Pile z siedzibą pod adresem: ul. Drygasa 29, 64-920 Piła.

Czynności kontrolne w siedzibie WOA przeprowadzane były w dniach: 30 lipca, 1, 5, 6, 9, 12 sierpnia i 2 września 2019 r., w Filii w Lesznie w dniach: 22, 26 i 27 sierpnia 2019 r., w Filii w Pile w dniach: 1, 26, 28 sierpnia i 27 września 2019 r.

Wielkopolski Ośrodek Adopcyjny w dalszej części dokumentu określa się także w skrócie: „WOA”, „Ośrodkiem” lub „Jednostką”. Filię Ośrodka w Lesznie w dalszej części dokumentu określa się skrótem „Filia w Lesznie” a Filię Ośrodka w Pile - „Filią w Pile”.

Zakres kontroli obejmował organizację i funkcjonowanie Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia kontroli.

Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich od udziału w ww. kontroli (*zał. 2.-2e. Oświadczenia kontrolerów z 22 lipca 2019 r.; zał. 2f. Oświadczenie kontrolera z 8 sierpnia 2019 r.*).

Podczas czynności kontrolnych przeprowadzono rozmowy z:

- Panią Jolantą Kucharzak - Dyrektorem ROPS w czasie kontroli (w dalszej części wystąpienia określana jako Dyrektor ROPS),
- Panią Barbarą Grendą - Kierownikiem Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego,
- Panią Jolantą Kopińską – Kierownikiem Zespołu WOA w Poznaniu,
- Panem Łukaszem Maćkowiakiem - Kierownikiem Zespołu WOA w Lesznie,
- wybranymi pracownikami merytorycznymi Ośrodka.

Podczas kontroli dokonano analizy dokumentacji zakończonych adopcji z zakresu sposobu realizacji procedur przysposobienia. Analizie poddano także zagadnienia:

- promowania idei adopcji,
- zapewniania pomocy psychologicznej kobietom w ciąży oraz pacjentkom oddziałów ginekologiczno – położniczych, które sygnalizują zamiar pozostawienia dziecka bezpośrednio po urodzeniu,
- uczestnictwa pracowników WOA w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka,
- udzielania wsparcia psychologicznego osobom, które przysposobiły dziecko/dzieci.

Pierwszego dnia kontroli Dyrektor ROPS ustnie wyznaczyła Panią Barbarę Grendę - Kierownika WOA, Panią Jolantę Kopińską - Kierownika Zespołu WOA w Poznaniu oraz Pana Łukasza Maćkowiaka - Kierownika Zespołu WOA w Lesznie do udzielenia informacji i wyjaśnień w zakresie prowadzonej kontroli.

Od 1 listopada 2019 r. na stanowisku Dyrektora ROPS został zatrudniony Pan Grzegorz Grygiel.

PODCZAS KONTROLI USTALONO

WOA funkcjonuje w strukturach ROPS. Powyższe zostało ujęte w § 4 pkt 8 Statutu ROPS, będącego załącznikiem do Uchwały nr XLV/1031/18 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu (*zał. 3. Kserokopia Uchwały Nr XLV/1031/18 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. wraz z załącznikiem*). Aktualne zasady funkcjonowania WOA zostały szczegółowo określone w Regulaminie Organizacyjnym ROPS, będącym załącznikiem do Zarządzenia Dyrektora ROPS Nr 28/2018 z dnia 28 sierpnia 2018 r.

w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu. Zgodnie z § 7 ust. 7 Regulaminu, WOA jest utworzone na prawach działu ROPS, a filie WOA na prawach zespołów (*zał. 4. Kserokopia Regulaminu Organizacyjnego ROPS, będącego załącznikiem do Zarządzenia Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu Nr 28/2018 z dnia 28 sierpnia 2018 r.*).

Kwalifikacje kadry

Czynności kontrolne wykazały, iż Uchwałą 5546/2018 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z 28 czerwca 2018 r. w sprawie powierzenia Pani Jolancie Kucharzak pełnienia obowiązków Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu, w związku z zaprzestaniem pełnienia obowiązków Dyrektora ROPS przez Pana Wojciecha Zarzyckiego, pełnienie tych obowiązków od dnia 2 lipca 2018 r. powierzono Pani Jolancie Kucharzak (*zał. 5. Kserokopia Uchwały 5546/2018 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 czerwca 2018 r. wraz z uzasadnieniem*). Pani Jolanta Kucharzak ukończyła studia magisterskie w zakresie prawa oraz została wpisana na listę radców prawnych (*zał. 6. Kserokopia dyplomu ukończenia studiów wyższych*). Posiada wymagany ustawowo staż pracy (*zał. 6a. Kserokopia dokumentu potwierdzającego staż pracy*), nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona, nie jest także obciążona obowiązkiem alimentacyjnym i nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe (*zał. 6b. Oświadczenie w sprawie niekaralności, władzy rodzicielskiej i niealimentacji*). Ponadto, Pani Jolanta Kucharzak została upoważniona przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego do wykonywania zadań wynikających z ww. ustawy (*zał. 6c. Kserokopia upoważnienia z 2 lipca 2018 r.*). Kwalifikacje p.o. Dyrektora ROPS są zatem **zgodne z art. 158 ust. 1 ww. ustawy**.

Czynności kontrolne wykazały także, że wcześniej obowiązki Dyrektora ROPS pełnił Pan Wojciech Zarzycki, który **zgodnie z art. 158 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy** ukończył studia magisterskie na kierunku socjologia oraz posiadał co najmniej 3 - letni staż pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną (*zał. 5., zał. 7. Kserokopia dyplomu ukończenia studiów wyższych, zał. 7a. Kserokopia dokumentu potwierdzającego staż pracy*).

Dalsze czynności kontrolne wykazały, że funkcję kierownika WOA pełni Pani Barbara Grenda, która ukończyła studia wyższe w zakresie pedagogiki i posiada ponad dwudziestoletni staż pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną.

Funkcję Kierownika Zespołu WOA Poznań sprawuje Pani Jolanta Kopińska, z wykształcenia pedagog posiadający także ponad dwudziestoletnie doświadczenie pracy w ww. instytucji. Kierownikiem Zespołu WOA Leszno jest Pan Łukasz Maćkowiak – magister pedagogiki z dwunastoletnim stażem pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi i rodziną (*zał. 8.-8a. Protokół oględzin dokumentacji z 23 września 2019 r. wraz z wykazem kadry merytorycznej zatrudnionej w WOA Poznań wraz z Filiami. Stan na 26.07.2019 r.*).

Ponadto, z przedłożonej dokumentacji pracowników Jednostki wynika, że w WOA zatrudnionych jest 7 pedagogów oraz 7 psychologów, jednakże jeden z zatrudnionych pedagogów nie posiada kwalifikacji na tym stanowisku, wymaganych przepisem art. 159 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy. Kontrola wykazała, że Pani S.M. zatrudniona na stanowisku pedagoga ma

ukończone studia licencjackie na kierunku pedagogika (*zał. 9. Kserokopia dyplomu ukończenia studiów licencjackich na kierunku pedagogika Pani S.M.*) oraz studia magisterskie na kierunku socjologia (*zał. 9a. Kserokopia dyplomu ukończenia studiów magisterskich na kierunku socjologia Pani S.M.*), nie uzupełnione jednak studiami podyplomowymi, co jest **niezgodne z art. 159 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy**. Pozostali pracownicy posiadają kwalifikacje **zgodne z art. 159 ust. 1 ww. ustawy**. Ponadto, wszyscy posiadają co najmniej roczny staż pracy z dziećmi w instytucjach, których zakres działania obejmuje opiekę nad dzieckiem lub pracę z rodziną, co jest **zgodne z art. 159 ust. 1 pkt 2 (zał. 8, zał. 8a.)**.

Nadto, czynności kontrolne wykazały, że żaden z pracowników nie jest i nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została mu zawieszona ani ograniczona, nie ponosi obowiązku alimentacyjnego i nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, co jest **zgodne z art. 158 ust. 1 pkt 3 i 4 ww. ustawy (zał. 10.-10l. Oświadczenia pracowników WOA w sprawie władzy rodzicielskiej, niealimentacji i niekaralności)**.

Dane statystyczne

W trakcie czynności kontrolnych Jednostka, na prośbę kontrolerów, przedłożyła dane dotyczące liczby dzieci zgłoszonych do WOA, liczby dzieci zakwalifikowanych oraz niezakwalifikowanych do przysposobienia. Przedmiotem statystyki było także zestawienie liczbowe, odnoszące się do rodzeństw, które zostały zakwalifikowane do adopcji oraz tych rodzeństw, które zostały w procesie adopcyjnym rozdzielone. Poniższa tabela zawiera także dane dotyczące liczby adopcji zakończonych przez WOA, liczby kandydatów, którym wydano pozytywną lub negatywną opinię kwalifikacyjną, liczby podmiotów, z którymi współpracuje oraz liczby adopcji rozwiązanych.

Lp.	Dane na rok 2018	WOA Poznań	WOA PIŁA	WOA Leszno
1.	Liczba dzieci zgłoszonych do ośrodka adopcyjnego	86	83	49
2.	Liczba dzieci zakwalifikowanych do przysposobienia	23	31	13
3.	Liczba dzieci niezakwalifikowanych do przysposobienia	33	52	36
4.	Liczba rodzeństw zakwalifikowanych do przysposobienia	3 (6 dzieci)	7	1
5.	Liczba decyzji o rozdzieleniu rodzeństwa zakwalifikowanego do przysposobienia	0	3	0
6.	Liczba adopcji zakończonych przez WOA z uwzględnieniem tego, czy WOA był jednocześnie odpowiedzialny za zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia krajowego	63/34	54/28	36/21
7.	Liczby kandydatów, którym wydano pozytywną opinię kwalifikacyjną	88	62	59

8.	Liczba kandydatów, którym odmówiono kwalifikacji	6	6	22
9.	Liczba kandydatów utraconych	0	1	8
10.	Liczba jednostek, z którymi współpracuje WOA uczestnicząc w Zespołach ds. oceny dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	19	14	13
11.	Liczba rozwiązanych adopcji z podaniem przyczyny	0	0	0

Lp.	Dane za I półrocze 2019	WOA Poznań	WOA PIŁA	WOA Leszno
1.	Liczba dzieci zgłoszonych do ośrodka adopcyjnego	39	32	52
2.	Liczba dzieci zakwalifikowanych do przysposobienia	15	6	13
3.	Liczba dzieci niezakwalifikowanych do przysposobienia	30	26	21
4.	Liczba rodzeństw zakwalifikowanych do przysposobienia	0	0	1
5.	Liczba decyzji o rozdzieleniu rodzeństwa zakwalifikowanego do przysposobienia	0	0	0
6.	Liczba adopcji zakończonych przez WOA z uwzględnieniem tego, czy WOA był jednocześnie odpowiedzialny za zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia krajowego	18 (6)	22 (8)	18(6)
7.	Liczyby kandydatów, którym wydano pozytywną opinię kwalifikacyjną	51	28	35
8.	Liczba kandydatów, którym odmówiono kwalifikacji	0	0	6
9.	Liczba kandydatów utraconych	2	2	0
10.	Liczba jednostek, z którymi współpracuje WOA uczestnicząc w Zespołach ds. oceny dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	19	14	13
11.	Liczba rozwiązanych adopcji z podaniem przyczyny	0	0	0

(zał. 11.- 11b. Dane dotyczące liczby prowadzonych spraw w WOA w roku 2018 oraz w pierwszym półroczu 2019 r. z 25 lipca 2019 r.).

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1330 z późn. zm.).

Realizacja zaleceń pokontrolnych

W związku z zaleceniami wydanymi po kontroli znak: PS-II.431.7.2.2016.7, dokonano sprawdzenia realizacji wydanego zalecenia pokontrolnego o treści:

Wypracowanie z organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej i placówkami opiekuńczo-wychowawczymi takiej formuły organizacyjnej posiedzeń ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, która pozwoli na bezpośredni udział przedstawicieli Ośrodka w posiedzeniach. Odstępstwo od udziału w posiedzeniach stosować w wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach.

Ustalono, że Placówka zapewnia bezpośredni udział przedstawicieli Ośrodka w posiedzeniach. Jak podaje Kierownik Zespołu WOA Poznań: „Uczestniczymy praktycznie we wszystkich. Chętnie jeździmy na zespoły – jesteśmy tam traktowani jako ciało doradcze, z doświadczeniem (...). Zależy nam najbardziej na takich zespołach, gdzie jest większa konsolidacja dzieci do przysposobienia” (zał. 16c.).

Z uwagi na powyższe uznać należy, że **zalecenie zostało zrealizowane.**

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do „Zeszytu kontroli” pod nr 2/2019.

UWAGI I WNIOSKI

Mając na względzie lepsze funkcjonowanie Ośrodka i ustalenia dokonane przez zespół inspektorów rekomenduję dokonać zmiany Zarządzenia Nr 46/2012 Dyrektora ROPS w sprawie wprowadzenia procedury „Dla dobra dziecka odnajdujemy najlepszą rodzinę” w zakresie dotyczącym załącznika nr 7, w taki sposób, aby przywołana została aktualna decyzja Ministra zatwierdzająca ten program.

ZALECENIA POKONTROLNE

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji zadań przez Wielkopolski Ośrodek Adopcyjny w Poznaniu określonych w ww. ustawie oraz w przepisach wykonawczych, zalecam:

niezwłocznie spowodować dostosowanie stanowiska pracy do posiadanych kwalifikacji przez Panią S.M., zgodnie z art. 159 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy.